

۷۹ نېمى صايبى ۷ نېمى مېلىك
فهرستى غېلادى ايدىلىشىرى.

74
(4)

تۆرك يوردى

ناشرى : تۆرك يوردى

مدبرى : آق چوره اوغلى يوسف

يىل ۱۳۳۱ صايبى ۲ ۱۹ مارت ۱۳۳۱ يىل ۴ جلد ۸ صايبى ۸۰

تورکچیلک

تورک ملتندن ، تورک ملیتندن ، ملی جریانندن ، تورکچیلکدن آرتق اپی چوق بحث اولمقدهدر. فقط بوکلهلره افاده اولونقی ایسته نیلن مفهوم ، حتی بوکلهلری قوللانانلرک بیله اکثریسنجه ، تماماً صریح و معین دکلدرد . بعض تورکچیلر ، آره صره بر آریه طویلانوب مذاکره ایدهرک ، اساس فکرلرینک توضیحه ، تعیننه چالیشدقلری کبی ، تورکچیلک جریاننک ایلرو کلنلردن بعضلری ده ، کاه کاه جریان ملییه داتر قونفهرانس لر ویرمکدهدرلر . مقصده دها سهولتله ایرمک ایچون ، تورکچیلرک ملی جریان حقنده دوشوندکلرینی « تورک یوردی » قاره لرینه عرض ایدهرک ، اونلری ده بویاده مساعی فکرییه دعوت ایتمه یی موافق بولیوروز . ایچارندن مساعی فکریه لرینک ثمره لرینی کوندره درک بزه معاونتده بولنه جقلر اولورسه بالطبع چوق متشکر اوله جقز .

بو نسخه مننده آغا اوغلی احمد بک افندیکن « ملی جریانه » مقاله سنی باصیوروز . کله جک صایمزده ، تکرری بویورسه ، خالده ادیب خانم افندیکن « تورکچیلک ندر ؟ » مقاله سنی درج ایده جکز .

تورک یوردی

ملی جریان

ملی جریان آره مننده بر شکل معین آلامادی ، تبلار ایتمه دی ، تلقیات و آکلا . یشار مختلفدر . بو حال - غایت طبیعی اولمقله برابر - پک اوزون دوام ایده منر . ملی جریاننک هیچ اولمازسه خطوط اساسیه سی تعین ایتملیدر . ملت ندر ؟

شو سؤاله پک مختلف صورتده جواب ویرمشلردر . فقط بز موضوعی غائب ایتمه مک ایچین ملت کله سنی ، ملیت کله سیله قاریشدیرمه مالی یز . شو ایکی کله آره سنده کی فرقی عملی بر صورتده کوسترمک ایچین دیسه بیلیرز که الیوم بر تورک ملیتی واردر ، فقط بر تورک ملتی هنوز تشکل ایتمه مشدر . زیرا ملیت ایچین لازم اولان عناصر تورک لر ایچنده موجود اولدینی خالده ، شو عناصر هنوز ملتی تشکیل ایده جک بر شکل آلامامشدر .

بعضیلری ملیتی ، هر قده آرامشلردر . شو نظریه بالخاصه یارم عصردن اول

حاکمیدی. فقط بالاخره بر جوق تدقیقات اثبات ایستدی که عرق یالکز باشنه ملیت دکلدرد. بوکاده الک بازر دلیل اولارق، الیوم عین عرقه منسوب اولان و تماماً باشقه باشقه ملتلر حالنده یاشایان جماعتلری کوستره بیلیرز.

دیگرلری - ملیتی دینده آرامشیلردرد. شو نظریه دهاساسیازدرد. زیرا مشاهداتیمز اثبات ایدیور که عین دینه منسوب اولانلر باشقه باشقه ملتلر تشکیل ایدم بیلورلر.

اوجنجی لرده - ملیتی لسانده آرامشیلردرد. واقعاً شو نظریه دیگر ایکی نظریه دن دهاساسیازدرد. فقط لسانک ده یالکز باشنه مایت تشکیل ایدم مدیکی بر حقیقتدرد. زیرا عین لسانه منسوب جماعتلرک باشقه باشقه ملتلر حالنده یاشادیقلری کوریورز. مثال اولارق انکلتره ایله آمریکایی، فرانسه ایله کانادایی کوستره بیلیرز.

بزرجه حقیقت، شو نظریه لرک آره سنده درد. ملیتک اساسارینی اولالسان واسانک بوتون تجلیات مختلفه سی - ادبیات، صنایع، موسیقی والی آخره - ثانیاً دین و دینک تجلیات مختلفه سی و ثانیاً عرقک برافش اولدینی ایزلر تشکیل ایدرلر.

شو اوج باشلیجه عواملک امتزاجندن درک ملیت تأسس ایدرد. فقط ملیت nationalité هنوز ملت nation دکلدرد. بواوج عنصرک موجود اولماسی برملیتی ملت حاله صوقاماز. ملیتدن ملت چیقمه سی ایچین عناصرک، ذکر اولونان عناصر تشکیلیه نك آهنگدار و شهرری بر صورتده امتزاج ایتمه لری لازمدر. لسانده، دینده، عنعنه عرقیه ده شعور و وجدان ملیده یاشامد قجه ملت تأسس ایدم من. عملی بر مثال اوله رق یینه تورک لری آلام: الیوم مختلف یرلرده بر جوق تورک کتله لری یاشایورلر. فقط بونلر بر جوق مختلف تورک لهجه لری قونوشدیقلری کبی، طاشیدیقلری اسلام دینی ده وجدانلرینه مال اولمامشدر. هنوز شو کتله لر آره سنده تحریری و ادبی بر لسان عمومی - اوپله بر لسان عمومی که تجلیاتنده عمومی تورک حسیاتی، تورک افکارینی طاشیسین - تأسس ایتمدی، دهاسا دوضروسی، تورک ادبی لسانی کنیدیسی بیله تأسس ایتمدی. کدا اسلام دینی

ودینک طاشیدینی حقایق تورک کندیسنه مال ایدنمهشدر . تورک دها یادینی دعالرک معناسنی بیله آکلایه میور . تورک دینی بحق آکلادینی ودینی ایله حیاتی مزج ایده بیله یکی آندن اعتباراً تورک وجدان ملیسی تأسس ایده جکدر . فصل که تورک وجدان لسانیسی ده ، یالکز ادبی تورکجه لسانک تأسیسی و او لسانک طاشیدینی ادبیات ، موسیقی وسائر تخیلیاتنک تورک قلبی ، تورک حیاتی ، تورک حیاتی ترنم ایتدیکی آندن اعتباراً تأسس ایله جکدر .

ایشته یالکز او زمان تورک ملیتی ، ملت حالته کیره بیله جکدر . یعنی یالکز ادبی بر تورکجه نك تورک قلب و دماغنک محمولی اولارق بوتون تورک کتله لری آره سنده عین افکاری ، عین حسیاتی ، عین آمالی اویانیدیردینی کوندن واسلام دینی ده تورک حیاتی ایله مزج اولنه رق تورک حیاتنک احتیاجات مادی و معنویه سی تطمین ایده بیله یکی آندن اعتباراً تورککلک ، تورک ملتی تأسس ایتمش عد اولنه جکدر .

دیمک که شمذیک بزم وظیفه مز ، بر طرفدن لسانمز و وجدانی و شعوری بر شکل ویرمک و دیگر طرفدن دینمز ملی بر استقامت تعیین ایلکدن عبارتدر . فقط شو وظیفه یک بیوک ، یک واسع و یک آغیردر . آنی اجرا ایتمک ایچین یک چوق جالشمق ، یک چوق مساعی بذل ایتمک ایجاب ایله جکدر . از بردن هیچ برشی یاییله مز . ملیت قائم بنفسه بر وجوددر . بو وجودی یاشاتدیرمق ایچین آنک روحنی ، جان یاطاغنی بیلملیدر . بو ایسه یک اوزون ، یک دیکنلی بر یولدر . بز شو یولی یورورکن یورولماز و دائماً ایلری یه طوغرو خطومه خطومه کیدرسه ک البته که برکون مقصدیمزه نائل اولورزه و بورادن آلتایلره قدر حقیقتاً کندینی بیلیر بر تورک ملتی تشکل ایدر .

آغا ارغلی احمد